

Od kod so Podmiljščaki?

Na zapadni strani župe sv. Ožbalda, ki se razprostira v dolinski kotlini pod starodavnim „Adransom“, brdom, katero se danes Učak (ne Volčjak!) imenuje, kar pomenja „Quellenberg“ (primeri Učka Gora, iz katere mnogo studenčev izvira, in tudi: Ukanec, vrelec pri Bohinjskem jezeru itd.), stojí kakih 20 minut od Št. Ožbaldske cerkve na izkrajnji meji travnika „Zabájerja“, zaradi groze glasovitega, kjer so v letih 1809—1814. razbójniški ljudjé neusmiljeno francoske vojake, v malem številu mimo gredoče, napadali, pobijali, plenili in zakopavali, — precèj visoko brdo, pod katerim se nahaja nekoliko hiš imejoča vasica „Pod Míljem“. Ta kraj se imenuje v nekem fevdnem pismu že v 15. stoletji „Mell ob Glogovitz“, vendar ni gotovo, ali je bila že takrat naselbina, ali ne pod „Meljem“¹⁾ t. j. pod hribom, iz katerega se melje — in kateri res o nalivih državno cesto s peskom visoko zasipa. A kakor so nastali: priimki „Zaméjevec, Potókar, Planínščak, Podskálar, Podkrájščak, Podbéljščak“, takó je dobil tudi prvi naselnik pod tem brdom ime „Podmíljščak“, in hiša „pri Podmíljščaku“, ali kakor narod izgovarja: „pri Podmíljš'k“, od vasí: Pod Míljem. Po teh dokazih se sme zatorej trditi, da stara dédina Podmiljščakov je naša vas Pod Míljem, ker drugih vasij tega imena ní znanih, in od tod je tudi rodovina slovenskega pisatelja Josipa Podmiljšaka ali Andrejčkovega Jožeta, ki se je 2 uri hodá od tam v Krášinjo (kraj med vodami ležeč) preselila. Od 1804. l. do 1806. leta je bil Tomaž Podmiljščak gospodar Pod Míljem; 1830. leta pa je Janez Podmiljščak svojemu bratu Jakobu dom preoddál. (Izvirniki v mojih rokah.) Po tacem načinu bi se dala mnogi rodovini dédina poiskati, kakor plemenitažu dédni grad.

Fran Šumi,
izdajatelj zbornika „Archiv für Heimatkunde“.

¹⁾ Vse kaže, da se je ta vasica v začetku res imenovala: Pod Méljem, dasi obraz: Mílj, m. (in zatorej: Pod Miljem) nikakor ní nemožen.

Ured.

